

Journal 2019-89852 - Høringssvar til Energistyrelsen fra Varmepumpeindustrien i Danmark

På vegne af Varmepumpeindustrien i Danmark (VPI) (tidl. Varmepumpefabrikanterne) takker vi for muligheden for at fremkomme med kommentarer til forslag til lov om fremme af besparelser i energiforbruget – i særdeleshed den del, der omhandler tilskud til varmepumper, der installeres af såkaldte energitjenesteleverandører (på abonnement).

VPI støtter den overordnede klimamålsætning og ambition om 70 pct. reduktion af CO₂ udledningen senest i 2030, som Regeringen og størstedelen af de politiske partier aktuelt arbejder for. Vi har den opfattelse, at varmepumpeteknologien i høj grad kan bidrage til at gøre det realistisk, at denne målsætning kan nås. Derfor finder vi det også positivt, at der tages initiativer til en hurtigere udbredelse af varmepumper og andre teknologier, der kan bidrage markant til den grønne omstilling. Imidlertid undrer vi os over, at et sådant tilskud udelukkende skal favorisere varmepumper *på abonnement*. Allerede i brev af 5. juli 2018 til Energi-, forsynings- og klimaministeren og til medlemmerne af Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg udtrykte vi alvorlig bekymring for netop det element i Energiaftalen af 29. juni 2018, som omhandlede den afsatte støttepulje til individuelle varmepumper ved skrotning af oliefyre, 20 mio.kr. årligt i 2021-2024, i alt 80 mio. kr.

VPI er fortsat principielt imod støtteordninger rettet direkte mod slutbrugerne, da det næsten altid i sidste ende påvirker markedet negativt. Vi finder, at der er behov for at sikre gunstige rammebetingelser for sektoren, herunder ikke mindst øget kompetenceopbygning og uddannelse hos installatørerne. I aftaleteksten er det bl.a. formuleret, at "markedet så vidt muligt skal drive den grønne omstilling", og at "grønne løsninger indenfor en overskuelig årrække kan leveres på kommercielle vilkår". VPI finder det helt afgørende, at alle har lige vilkår for at udfase oliefyre og andre fossile opvarmningsformer. Vi ønsker også at få stoppet eller konverteret den store mængde individuelle biomasse baserede kedler, der udelukkende eller primært er drevet af et hul i afgiftsreguleringen.

Nu, da energiaftalen skal implementeres, har ministeriet imidlertid valgt at lade hele det afsatte beløb tilgå blot én løsning, nemlig varmepumper på abonnement. Ifølge Energistyrelsens egne oplysninger har den eksisterende abonnementsordning, som endda har været forlænget pga. den beskedne succes, alene ført til tilsagn om ca. 830 varmepumper over en treårig periode. Det har ikke vist sig muligt at få brugt alle 25 mio. kr., som har været afsat, og dermed er det nærmest umuligt at nå målet på 1.900 installerede varmepumper på abonnement. Den eksisterende ordning havde/har til formål at "fremme etableringen af et marked for levering af varme fra individuelle varmepumper". Den gennemførte evaluering af ordningen viser, at der har været en meget stor spredning i succesen blandt de 4 operatører, og tilmed har medført at enkelte af disse er blevet økonomisk nødlidende. Derfor undrer det os meget, at man alligevel vælger alene at fortsætte denne ordning. I kontrast til abonnementsordningens resultater står det faktum, at der på det normale kommercielle marked afsættes >10.000 varmepumper årligt, jfr. Energistyrelsen/VPI's varmepumpestatistik, altså i alt ca. 30.000 varmepumper over 3 år. Siden den første ordning blev søsat, er andre aktører gået ind i markedet på trods af, at de ikke modtager tilskud, så derfor må det oprindelige formål være opfyldt. Der burde derfor ikke være nogen grund til at fortsætte med statsstøtte til nye forretningsmodeller, men en øget satsning på en generel udbredelse af varmepumper.

Det er blevet nævnt, at det skulle være økonomiske barrierer, der står i vejen for udbredelsen af varmepumper. Især i område 4, hvor det efter sigende skulle være vanskeligt at få finansieringen på plads. Den udfordring kunne imidlertid eksempelvis løses ved, at staten garanterer for lånet, hvilket er kendt fra andre områder. Det er naturligvis i orden, at den foreslåede ordning tilsigter at have et socialt element, men man kan undre sig over, at ordningen alene kigger på selve investeringsudgiften, og kun i mindre grad fokuserer på de løbende omkostninger for den enkelte forbruger. Samlet set er abonnementsløsningen som oftest dyrere end et køb, og der findes på markedet allerede rig mulighed for at tilkøbe sig til

forlængede garantier, der giver samme sikkerhed i forhold til uforudsete udgifter. Dette forhold taler igen for, at tilskuddet til udfasning af oliefyr bør tilbydes alle, uanset om der købes kontant, leases eller aftales en varmepumpe på abonnement.

Forslaget lægger op til at allokere 80 mio. kr. over en periode på 4 år. Der skal i lighed med den eksisterende ordning opstilles en række kriterier for at byde ind, men da disse krav til både kapital, kompetence og installationskapacitet ikke forventes løftet af ret mange aktører, ser vi en risiko for, at ordningen får et utilsigtet konkurrenceforvridende element, og dermed gør det meget svært for almindelige installatører at tage del i den grønne omstilling. Det er endnu et element, der taler for, at der gives helt identiske tilskud til køb af varmepumper. Efter vor opfattelse er det således uforståeligt, at offentlig støtte på den måde favoriserer én bestemt måde at drive forretning på.

Det er vores opfattelse, at begrundelserne for at fortsætte med en abonnementsordning er baseret på manglende konkret viden om varmepumpemarkedet, og at beslutningerne træffes baseret på forhold, der var mere aktuelle for 3-5 år siden end tilfældet er i dag. Disse forhold blev taget op på interessentmødet om ordningen i Energistyrelsen 26. november 2019. Desværre blev disse input ikke kommenteret, og det fremstod mere, som om man ikke havde gjort sig fuldstændig klart, hvad strategien for støtteordningen er – udover at skulle fremme udskiftning af de sidste oliefyr til en varmepumpe. Er det for at fremme nye forretningsmodeller? Er det for at skabe et større grundlag for finansiering? Eller er det for at støtte en mere eller mindre ubegrundet frygt for uforudsete udgifter for den enkelte, der skyldes en generel lille eller til tider helt manglende viden om moderne varmepumper? Moderne tredjeparts testede varmepumper leverer ved den rigtige installation den besparelse, som der er lovet. Det mener vi, er et godt argument for, at en tilskudsordning til varmepumper på abonnement skal kunne tilgå såvel varmepumper på abonnement, som kunder der ønsker at købe varmepumpen selv.

Varmepumpeindustrien opfordrer derfor helt overordnet til at anvende midlerne, så de generelt understøtter udbredelsen af varmepumper. Det kunne også mere hensigtsmæssigt være gennem øget vejledning til slutbrugerne eller gennem en egentlig informationskampagne, på linje med hvad Energistyrelsen allerede har iværksat overfor nye boligejere.

Erfaringerne fra den tidligere skrotningsordning i energiaften i 2009 viste sig ikke at komme til at virke efter hensigten. Erfaringerne fra abonnementsordningen har hidtil heller ikke vist sig at virke efter hensigten. Det er synd for varmepumpeteknologien, som absolut lever op til både Danmarks miljø- og klimamålsætninger og moderne menneskers ønsker om opvarmning og komfort i deres boliger. Det er således vores håb, at en tilskudsordning under alle omstændigheder udvides til at gælde for alle forbrugere uanset måden, de vælger at anskaffe deres varmepumpe på.

Venlig hilsen

Varmepumpeindustrien i Danmark
p.f.v.

Torben Andersen (formand)
Lars Abel (sekretariatschef).

Varmepumpeindustrien i Danmark

Mobil: +45 4030 3075

www.varmepumpeindustrien.dk